

Täby *Naturskyddsförening*

ÅRSPROGRAM augusti 2010 – augusti 2011

Boka i din kalender redan nu det du tycker verkar intressant.

Vi påminner dig gärna om våra aktiviteter via mejl. Skicka din e-postadress till taby@naturskyddsforeningen.se så skickar vi en rad inför varje programpunkt.

Styrelse och funktionärer 2010 - 2011

Ordförande	Vakant	
Kassör	Hans-Erik Nordin hasse.nordin@hotmail.com	756 31 32
Sekreterare	Kerstin Olsson kerstin.olsson@cajal.se	756 60 08
Övriga ledamöter	Einar Fries enar.fries@gmail.com	756 94 44
	Bertil Stavre	758 79 53
	Siv Grönlund sivgronlund@hotmail.com	510 110 73
Suppleanter	Eva Andersson evaand@hotmail.com	0730-910260
	Inge-Britt Smedmark smedmark.taby@telia.com	758 84 81
	Henrik Block henrik.block@telia.com	756 60 15
Valberedning	Rolf Johansson	073-0771361

Intressegrupper

Kontaktpersoner

Barn- och familjeaktiviteter	Eva Andersson	0730-910260
Fåglar & skog	Hans-Erik Nordin	756 31 32
Handla miljövänligt	Eva-Kristina Portén	756 52 08
Webbplats	Kerstin Olsson	756 60 08
Stora träd & fågelholkar	Einar Fries	756 94 44
Klimat	Kerstin Olsson	756 60 08

e-postadress: taby@naturskyddsforeningen.se
webbplats: www.naturskyddsforeningen.se/taby
postgiro: 50 55 06-6

Välkomna

Lyssna till intressanta föreläsningar och följ med ut i naturen.

Täby har en spännande och variationsrik natur. Du har genom Naturskyddsföreningen möjlighet att påverka, så att Täby utvecklas varsamt med hänsyn till naturen. Du behöver inga förkunskaper för att delta i våra aktiviteter och utflykter.

Täby Naturskyddsförening är en lokal krets av Naturskyddsföreningen. Alla Naturskyddsföreningens medlemmar boende i Täby, för närvarande cirka 1 600, är automatiskt medlemmar i Täbykretsen. Samtidigt tillhör vi Naturskyddsföreningen i Stockholms län, som vi har nytta av i olika sammanhang.

Vad vi sysslar med framgår av detta programhäfte och vår webbsida www.naturskyddsforeningen.se/taby. Vi bevakar efter bästa förmåga de gröna frågorna i Täby och är remissinstans i sådana kommunala ärenden. Just nu är skyddet av Rösjökilen ett prioriterat projekt. Rösjökilen är en av Storstockholms s.k. gröna kilar, vilka också bevakas på länsnivå.

Vid utflykter, där samåkning förekommer, betalar passagerarna 5: -/mil till bilförarna. Icke medlemmar är välkomna, men betalar i vissa fall en symbolisk avgift. Alla deltar på egen risk i föreningens arrangemang. För medlemmar i Naturskyddsföreningen finns en gällande olycksfallsförsäkring.

Programpunkter med är lämpliga även för barnfamiljer.

Programpunkter med är Natursnokaktiviteter.

Kallelse till årsmöte 2011

Årsmötet äger rum onsdag **den 9 mars** 2011 kl. 19.00 i Föreningsgården, Attundafältet 12 i Täby C under biblioteket. Medlemmar är välkomna att lämna in skriftliga motioner till styrelsen senast **den 9 februari** 2011. Dagordning, årsberättelse och övriga handlingar kommer att finnas tillgängliga på årsmötet. Kallelse sker endast på detta sätt.

Ekarna i Täby

Inom och utanför Täby tätort finns flera områden med grova ekar. Dessa ekar står som minnen av ett landskap, som tidigare hävdades väl av människor i generationer, dels genom betesdjur och dels genom slätter. De grova gamla ekarna står i skogsbryn, på åkerholmar, inom naturmarker av olika slag och ibland till och med mitt ute i skogen. Förr stod ekarna öppna och solbelysta, men i dagsläget har de med tiden blivit allt mer beskuggade av konkurrerande träd och annan växtlighet. Ekar kan bli upp till 1000 år gamla, om de står fritt. Genom att friställa ekarna etappvis kommer de att bli vitala och Täbys ekar kan bli grova och gamla i framtiden.

Täby kommun vill tillsammans med Täby Naturskyddsförening och Täby Hembygdsförening lyfta fram de gigantiska ekarna i landskapet – genom att återskapa de tidigare öppna ekbackarna, synliggöra ekarna och sprida information om ekens betydelse för artrikedomen. I projektet ”Ekarna i Täby – för vård, information och bevarande”, ska ekarna friställas stegvis (3 år i rad) och en informationsfolder/broschyr ska tas fram för att visa på var i Täby vi kan uppleva Täbys vårdade, vackra ekmiljöer. Informationsfoldern ska också beskriva arbetet med frihuggningsprocessen och dess syfte samt ekarnas betydelse för biologisk mångfald.

Skötselåtgärder för ekarna i Viggbyholms ekbacke

Skötselåtgärder för Täbys största bestånd av jätteekar söder om Viggbyholms gård pågår efter samråd med och tillstånd av markägaren. Täby Naturskyddsförening, i nära samverkan med Täby Hembygdsförening, utför försiktiga åtgärder för att bevara denna mer och mer sällsynta biotop för framtiden. Våra medlemmar och andra intresserade är välkomna att delta i det fortsatta arbetet under hösten och vintern 2010-2011. Du kan här lära dig mer om praktiskt naturskyddsarbete, och speciellt om skötsel av ekar. Kontakta Einar Fries eller Kerstin Olsson (se sidan 2). Se också programpunkter 17 oktober och 14 november 2010 samt 20 mars 2011.

Markförläggning av den nya kraftledningen

En ny 400 kV:s kraftledning planeras sedan flera år av Svenska Kraftnät AB att dras genom västra Täby från en ny transformatorstation i Anneberg i Danderyd till Hagby transformatorstation i Upplands Väsby. Efter år av diskussioner är nuvarande planer (maj 2010) att kraftledningen ska dras som markkabel från Danderyd till en nybyggd terminalstation i skogen mellan sjön Fjäturen och Käringsjön i västra Täby, och därifrån som luftledning de återstående ca 4 km fram till transformatorstationen i Hagby, Upplands Väsby. Luftledningen byggs på stolpar som når ca 15 m över skogens trädtoppar. Ett ca 45 m brett permanent kalhygge tas upp under ledningen. Om markförläggning väljs i hela sträckningen till Hagby, vilket Täby Naturskyddsförening förespråkar, behövs inte den nya terminalstationen i skogen mellan Käringsjön och Fjäturen, och inte heller en ny, ca 1,5 km lång permanent servicebilväg dit, vilken ska klara tunga transporter.

Naturskyddsföreningarna i berörda kommuner samt för Stockholms län arbetar tillsammans och på flera sätt för att motivera Svenska Kraftnät och kommunledningarna i främst Täby och Upplands Väsby att ändra planerna så att den nya kraftledningen förläggs i marken hela vägen från Danderyd till Upplands Väsby. Därigenom skulle helt onödiga, betydande försämringar i Rösjökilens ur flera aspekter mycket värdefulla skogsmarker kunna undvikas.

Nordvästra Arninge-Ullna

Inom kommundelen Arninge-Ullna planerar Täby kommun för byggandet av ett större bostadsområde. Täby Naturskyddsföreningen har starkt ifrågasatt varför Länsstyrelsen här har gett dispens från strandskyddet. Syftet med möjligheten att upphäva strandskyddet sades ursprungligen vara att ge möjlighet för glesbygdsbefolkningen att bygga nära vattnet. Så kan inte i något stycke anses vara fallet i Arninge-Ullna-området. Inom området finns dessutom en välbevarad sumpskog vilken är en viktig men sällsynt biopop. Där häckar för övrigt den rödlistade mindre hackspetten som också pryder programmets omslag. TNF kommer att arbeta vidare för att byggandet av bostadsområdet inte ska påverka sumpskogen och strandområdet negativt.

Gripsvallsområdet

Förra året inledde kommunen en planprocess rörande exploatering av skogen norr om Skarpäng och väster om Ellapark/Vallabrink. Kommunen avser nämligen att bygga flera hundra bostäder där, varav ett stort antal i flervåningshus. Vi har i två yttranden motsatt oss projektet, eftersom det innebär ingrepp i obruten skogsmark inom Rösjökilen. Fortsättning lär följa.

Märkta vandringsleder i Hagby – Mörtsjöområdet

Vår förening har tillsammans med Täby Hembygdsförening och Täby kommun utarbetat tre vandringsleder som korsar varandra i en knutpunkt i mitten. Alla lederna utgår från en så kallad Grön entré med parkeringsplatser och informationstavla.

Broschyrer ska utarbetas, men här följer en kort presentation av lederna:

Fornslingan (röd markering) utgår från Hagby gård och är cirka 4,5 km. Den går mest i öppen terräng och passerar bl. a. gamla boplatser, gravar och runristningar.

Sjöslingan (blå markering) utgår från Mörtsjöns förskola vid Sollentunavägen i Skarpäng och är cirka 6 km. Den går i omväxlande natur och passerar tre sjöar.

Skogsslingan (grön markering) utgår från Lovisedal vid korsningen Hagbyvägen – Täbyvägen och är cirka 4 km. Den går mest genom omväxlande skogsmark.

Hej alla barn, följ med oss ut!

Natursnokarna vänder sig till er med barn mellan 3 och 12 år. Alla är välkomna. Ni behöver inte ha några förkunskaper för att delta, bara intresse finns för att uppleva naturens hemligheter. Vi varvar lek med enklare fakta. Naturligtvis äter vi vår medhavda matsäck ute i naturen. Vi träffas 2 - 3 gånger per termin. Vi vill gärna bli fler nyfikna, så följ med du också. Ni behöver inte vara med på alla träffar, utan kom då det passar er. Verkar detta spännande, kontakta Eva Andersson (se sidan 2) för information.

Vi ses ute i naturen!

Blåhakar vid Hjälstaviken

Lördag 11 eller söndag 12 september kl 10.00

Hjälstaviken är en av Sveriges finaste fågelsjöar. Kanske har vi turen att få se just blåhaken, som brukar rasta där under höstflyttningen. Medtag matsäck och kikare (om du har).

Anmälan senast 9 september till Hasse Nordin (se sid 2)

Höstdag med svamp på Bogesundslandet

Lördag 18 september kl 10.00

Bogesundslandet är känt för sin goda tillgång på svamp. Därifrån återvänder man sällan med tomma korgar. Vi brukar gå en runda på någon timme i omväxlande natur tillsammans med en svampexpert. För information och samåkning ring Hasse Nordin (se sidan 2).

Spaning efter höstens flyttfåglar

Lördag 25 eller söndag 26 september kl 09.00

Vilka fåglar flyttar söderut? Tillsammans med Hasse Nordin tar vi oss upp på Hagbyttippens topp för att lära oss allt om flyttfåglar. Medtag fika och kikare om du har.

För information och samåkning ring Hasse Nordin den 23 september (se sidan 2).

Miljövänliga veckan: Restauranger och storkök

Vecka 40

Maten vi äter är en av de största klimatbovarna och vi slänger en fjärdedel av all mat vi köper. Du kan göra stora miljövinster genom att välja rätt mat. Du kan äta mer vegetariskt eller välja de goda köttalternativen. Tänk på att avverkningen av regnskog som görs för att ge plats åt odling av foder eller betesmark bidrar med sex procent av våra totala utsläpp av växthusgaser. Under Miljövänliga veckan står vi i Täby Centrum och informerar om mat och klimat. I år är målet med Miljövänliga Veckan att få restauranger och storkök att satsa på vegetariska, miljösmarta rätter och på det sättet nå stor miljönytta.

Vill du också vara med? Hör gärna av dig!

Kontakta Eva-Kristina Portén 756 52 08

Vad händer med våra sopor?

Söndag 10 oktober kl 10.00

Personalen på Hagbytippen berättar om vad som händer med soporna efter det att vi sorterat och lämnat dem ifrån oss.

Anmälan senast 29 september till Hasse Nordin (se sid 2)

Höstfåglar i Angarn - familjeutflykt med snokarna

Söndag 3 oktober kl. 10.00 - 13.00

Nu flyttar många fåglar söderut. Följ med natursnokarna till Angarnsjöängen och spana efter höstfåglar. Är det dåligt väder åter vi inne i naturrummet. Ta gärna med dig en kikare om du har, annars får du låna en och också provkika i tubkikare. Tag med något gott till fikarasten och klä er efter vädret och tänk på att det kan vara blåsigt vid vattnet.

Samling vid naturum i Örsta vid Angarnsjöängen.

Information och anmälan: margareta.lysell@vallnet.nu eller tfn 0708-521849

Delta i och lär mer om skötsel av ädellövskog

Söndag 17 oktober och söndag 14 november kl. 10.00 - 12.30

Eckbacken ca 400 m syd om Viggbyholms Gård är ett fint stycke ädellövskog, nu under igenväxning. Kom med och delta i de välbehövliga men försiktiga skötselåtgärderna Naturskyddsföreningen i samverkan med Hembygdsföreningen gör i detta för Täby unika bestånd av jätteeckar. Teori blandas med praktiskt arbete. Ta med matsäck och gärna en såg för buskar och grenar.

För mer information ring Einar Fries eller Kerstin Olsson (se sidan 2).

Fortsättning på skötsel av ädellövskog

Söndag 14 november kl. 10.00 - 12.30

Se text ovan

Vad händer med klimatet?

Onsdag 17 november kl 19.00 - 21.00

Hur kommer vi att påverkas av de pågående klimatförändringarna?
Vad görs och vad kan vi själva göra för att skapa en hållbar framtid?
Spelar det egentligen någon roll hur jag lever?

Frågetecknen kan kännas många runt klimatfrågan. Välkommen till Föreningsgården i Täby Centrum så försöker vi räta ut några av dem!

Adventskaffe med Tommys Täby-bilder

Tisdag den 7 december kl. 19.00 - 21.00

Kom och prata med andra natur- och miljövänner till adventskaffe med glögg och lussekatter. Tommy Stjärnfelt kommer under kvällen att visa stämningsfulla naturbilder från vårt vackra Täby. Detta är ett fint tillfälle för nya och gamla medlemmar att bekanta sig med Täby Naturskyddsförening.

Plats: Föreningsgården i Täby Centrum

2011

Vinterfåglar i Stockholmstrakten

Lördag den 15 eller söndag den 16 januari kl. 08.00

Örnar och strömstarar är några av de fåglar som vintertid besöker Stockholmsområdet. Vi ska leta efter dem och andra vinterfåglar. Resdagen bestäms vid anmälan. Varma kläder, matsäck och kikare är ett måste. *Anmälan* till Hasse Nordin (se sidan 2) torsdagen den 13 jan. *Resa:* Samling vid Tibble gymnasium för samåkning i egna bilar. Avgift 5:-/mil till bilförarna. Åter samma plats omkring kl. 16. Detta är en samexkursion med Stockholms ornitologiska förening.

Holkbygge

Söndag 13 februari kl 10.00 - 12.00 håller vi oss inomhus och snickrar fågelholkar av olika slag. Det blir en fortsättning på förra årets uppskattade träff, nu ger vi oss på lite olika typer av holkar! Hasse berättar om fåglars olika önskemål när det gäller boendet. Målet är att alla har en färdig holk med sig hem. Medtag något gott till fikapausen. Plats meddelas vid anmälan. Anmälan senast måndag den 7 februari till Kerstin Olsson (se sidan 2).

ÅRSMÖTE med föredrag

Onsdag den 9 mars kl. 19.00 - ca 21.00

Välkomna, årsmötet är öppet för alla medlemmar.

Motioner lämnas till styrelsen senast den 9 februari 2011.

Efter årsmötesförhandlingarna får vi höra mer om framtidsplanerna för Täby kommun.

Plats: Föreningsgården, Attundafältet 12 vid Täby Centrum under biblioteket.

Ugglespaning

Lördag 12 mars kl. 18.00 - 20.00

Följ med snokarna ut och lyssna efter ugglor, Kanske får vi både höra och se någon uggle. Ta med dig kikare (om du har) och en ficklampa så du kan speja i natten. Fågelkunnige Hasse Nordin hjälper oss att leta och berättar om den mystiska ugglan. Vi träffas där ugglorna finns, meddelas vid anmälan.

Klä er varmt och ta med något att äta.

Anmälan till Eva Andersson (se sidan 2).

Fortsatt arbete i Viggbyholms ekbacke

Söndag 20 mars kl. 10.00 - 12.30

Vi fortsätter vårt arbete med att bevara jätteekarna i Viggbyholms ekbacke.

Teori blandas med praktiskt arbete. Ta med matsäck och gärna en såg för buskar och grenar.

För mer information kontakta Einar Fries eller Kerstin Olsson (se sidan 2).

Uggle-utflykt till Gysinge

Lördag, söndag 9 - 10 april

Vi ger oss av från Täby för att söka naturupplevelser vid Dalälvens strida forsar och vida fjärdar i Gästrikland. Hasse Nordin guidar bland ugglor och annat spännande. Övernattning på vandrarhem. Självkostnadspris.

Information och anmälan senast 29 mars till Hasse Nordin (se sid 2)

Vårmorgon i Tärnanområdet och Angarnsjöängen

Annandag påsk måndag den 25 april, kl. 05.00

Även om orrarna har lyst med sin frånvaro de senaste åren, satsar vi på en fin promenad med möjlighet att stöta på tjäder, tretåig hackspett och några vårfåglar, samt hopp om orrar. Vi avslutar morgonen vid Skesta hage vid Angarnsjön. Matsäck och kikare är ett måste. För *information* och *anmälan* ring Hasse Nordin (se sidan 2) senast den 22 april.

Resa: Samling vid Tibble gymnasium för samåkning i egna bilar. Avgift 5: -/mil till bilförarna. Detta är en samexkursion med Stockholms ornitologiska förening.

Lär dig att känna igen de vanligaste fåglarna

Lördag 7 eller söndag 8 maj kl. 10.00 - 12.00

Nybörjare i fågelskogen? Då är du välkommen att följa med Hasse Nordin på en introduktionsutflykt till fåglarnas spännande värld. Här lär vi oss att se skillnad på talgoxe och blåmes, vi lär oss att känna igen de vanligaste fågellätena och övar oss i att hitta fåglarna med kikaren. Ta gärna med dig en kikare om du har, annars får du låna en och också provkika i Hasses tubkikare. Tag med något gott till fikarasten.

Detta är utflyktsmål nr 2 i den nya foldern, se sidan 15.

Vi träffas vid Mörtsjöns förskola.

Anmälan till Siv Grönlund torsdag den 5 maj (se sidan 2).

Gröna kilarnas dag, Bogesundskilen

Söndag 15 maj

Långvandring på Bogesundslandet, ett område av riksintresse för friluftsliv och blivande naturreservat. Här finns det områden med höga naturvärden och nyckelbiotoper. Vi kommer att vandra genom hällmarker och besöka strandängar och också få en bild av det vackra kulturlandskapet. Vi får guidning både vad gäller områdets historia och natur. Bra vandringsskor och rejäl matsäck behövs. Eftersom detta ligger långt fram i tiden från programmets tryckdatum och är ett samarrangemang med Vaxholm och Lidingö Naturskyddsföreningar är det möjligt att datum eller plats kan komma att ändras.

För anmälan, tid och övrig information se hemsidan eller ring Eva-Kristina Portén (se sidan 2).

Besök på Hagby ekopark

Lördag 21 eller söndag 22 maj kl 11.00

Vi följer upp fågellivet och växtligheten i Hagby ekopark.

Samling utanför Tibble gymnasium kl 10:45.

Anmälan till Hasse Nordin (se sidan 2) torsdag den 19 maj.

Lär dig att känna igen de vanligaste ängsväxterna

Torsdag 26 maj kl 19.00

Gullviva, mandelblom, kattfot och blå viol känner vi alla igen från Taubes visa, men hur ser de ut i verkligheten? Välkommen att följa med på en tur bland våra vanligaste ängsväxter. Utflykten arrangeras i Skålhamra kvighage tillsammans med Täby Hembygdsförening.

För information och samåkning kontakta Hasse Nordin (se sidan 2).

Nattsångare

Fredag den 3 juni, kl. 20.00 - ca 03.00

Vi beger oss ut i juninatten för att lyssna på nattsjungande fåglar. Rejäl matsäck, varma kläder och kikare är bra att ha. Samling på parkeringsplatsen framför Tibble gymnasium för samåkning i egna bilar. Avgift 5:-/mil till bilförarna. Detta är en samexkursion med Stockholms ornitologiska förening.

Anmälan till Hasse Nordin (se sidan 2) senast måndagen den 30 maj.

Kalendarium för augusti 2010 – augusti 2011

2010

Lör 11 eller sön 12 sept	Blåhakar vid Hjälstaviken
Lör 18 sept	Höstdag med svamp på Bogesundslandet
Lör 25 eller sön 26 sept	Spaning efter höstens flyttfåglar
Vecka 40	Miljövänliga veckan: Restauranger och storkök
Sön 3 okt	Vad händer med våra sopor?
Sön 10 okt	Höstfåglar i Angarn
Sön 17 okt	Delta i och lär mer om skötsel av ädellövskog
Sön 14 nov	Mer om ädellövskog
Ons 17 nov	Vad händer med klimatet?
Tis 7 dec	Adventskaffe

2011

Lör 15 eller sön 16 jan	Vinterfåglar i Stockholmstrakten
Sön 13 februari	Holkbygge
Ons 9 mars	Årsmöte med föredrag
Lör 12 mars	Ugglespaning
Sön 20 mars	Fortsatt arbete i Viggbyholms ekbacke
Lör 9 – sön 10 april	Uggle-utflykt till Gysinge
Mån 25 april	Vårmorgon i Tärnanområdet och Angarnsjöängen
Lör 7 eller sön 8 maj	Lär dig att känna igen de vanligaste fåglarna
Sön 15 maj	Gröna kilarnas dag
Lör 21 eller sön 22 maj	Hagby ekopark
Tors 26 maj	Lär dig att känna igen de vanligaste ängsväxterna
Fred 3 juni	Nattsångare

Täby Naturskyddsförening samarbetar med Studieförbundet Storstockholm

Studieförbundet har bl.a. svampkurser, kurser i biodling, silverlera, jakt och gitarrspel.

Postadress Box 2030, 183 02 Täby
Tfn 555 352 00
Webbplats www.sfr.se/sto

Besöksadress Korsvägen 24
Roslags Näsby

Aktuella projekt som Täby Naturskyddsförening arbetar med:

- Kraftledningen, se sidan 5
- Ekarna i Täby, se sidan 4
- Viggbyholms ekbacke, se sidan 4
- Utbyggnadsplaner för Gripsvallsområdet, se sidan 6
- Utbyggnadsplaner för Arninge-Ullna, se sidan 6
- Folder om Täbys natur har delats ut till samtliga Täbybor

Du har väl fått foldern ”Upptäck naturen i Täby”? Den är framtagen av Täby Naturskyddsförening i samarbete med Länsförbundet och Täby kommun. Syftet är att visa på några av alla de fina naturområden vi har i vår kommun. Använd den gärna som en liten guide när du planerar att ge dig ut i naturen. Vill du ha sällskap är du välkommen att följa med på utflykten den 7 eller 8 maj då vi besöker utflyktsmål nummer 2 i foldern (se sidan 11).

B Föreningsbrev
PORTO BETALT

Täby Naturskyddsförening

c/o Kerstin Olsson
Granliden 9A
183 52 Täby

Välkommen att följa med oss ut!

Framsidas fotografi av den mindre hackspetten, vilken häckar i det av Täby kommun planerade bostadsområdet vid Arninge-Ullna, är taget av **Tommy Stjernfelt** som också fotograferat detta något udda inslag i Täbys fauna.

TACK SÖRAB

för sponsring av tryckningen av vårt årsprogram!

Vill du bli medlem i Naturskyddsföreningen?

Kontakta någon som står på insidan av omslaget, så skickar vi anmälningsblankett. Du kan även gå in på www.naturskyddsforeningen.se